

K E N D E L S E

Vikarlæger.dk A/S
(advokat Henrik Holtse, København)

mod

Region Sjælland
(advokat Anne Bergholt Sommer, Aarhus)

Den 23. maj 2017 udbød Region Sjælland en rammeaftale om levering af speciallægevikarydelser til de somatiske sygehuse samt psykiatrien i Region Sjælland. Rammeaftalen var opdelt i 4 delaftaler. Regionen indgik efter det oplyste kontrakt med 5 leverandører på delaftalerne, herunder med Vikarlæger.dk A/S på delaftale 1 – Somatiske specialer, korttidsvikariater. Den 4-årige rammeaftale ophører den 31. oktober 2021.

Den 5. december 2019 indgik Region Sjælland kontrakt med SurgiTeam ApS (herefter ”SurgiTeam”) om lægelig bemanding af Kirurgisk Afdeling, Nykøbing Falster Sygehus (herefter ”NFS”), med bagvagtsfunktion gældende fra den 1. januar til den 31. december 2020. Kontrakten, der efterfølgende blev forlænget, blev indgået uden udbud og efter det foreliggende uden profylaksebekendtgørelse, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 4.

Den 25. januar 2021 indgav Vikarlæger.dk A/S (herefter ”Vikarlæger.dk”) klage til Klagenævnet for Udbud over Region Sjælland.

Klagen har været behandlet skriftligt.

Vikarlæger.dk har nedlagt følgende påstande:

Påstand 1

Klagenævnet for Udbud skal konstatere, at Region Sjælland har handlet i strid med udbudslovens afsnit III, jf. § 7, ved uden forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse at indgå kontrakt med SurgiTeam om levering af speciallæger og andre lægevikarer.

Påstand 2

Klagenævnet for Udbud skal erklære kontrakten mellem Region Sjælland og SurgiTeam for uden virkning, i det omfang den stadig er i kraft.

Påstand 3

Klagenævnet for Udbud skal pålægge Region Sjælland en økonomisk sanktion baseret på værdien af de ydelser, der allerede er leveret i henhold til kontrakten mellem Region Sjælland og SurgiTeam.

Vikarlæger.dk har desuden anmodet klagenævnet om at udstede påbud til Region Sjælland om at fremlægge oplysninger om regionens gennemførte indkøb af lægevikarydelser de seneste 4 år, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 11, stk. 2, og om at klagenævnet om nødvendigt sanktionerer dette, indtil regionen har opfyldt sine forpligtelser, jf. lovens § 21, stk. 1, nr. 1.

Region Sjælland har nedlagt påstand om afvisning, subsidiært at klagen ikke tages til følge. Regionen har endvidere protesteret mod anmodningen om påbud.

Klagenævnet har den 26. januar 2021 meddelt Region Sjællands kontraktpart, SurgiTeam, at det er muligt at intervenere i sagen, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 6, stk. 5. SurgiTeam har ikke besvaret klagenævnets henvendelse.

Sagens nærmere omstændigheder

Region Sjælland har oplyst, at udbuddet i 2017 blev gennemført, fordi regionen på det pågældende tidspunkt havde konstateret et større forbrug af speciallægevikarer på regionens sygehuse over en længere periode, idet flere sygehuse og afdelinger i stigende omfang havde vanskeligt ved at opnå tilstrækkelig dækning af speciallægestillinger gennem fastansættelser.

Af udbudsbetingelserne fremgår bl.a.:

”1.3 Den udbudte ydelse og omfang

Udbuddet vedrører Ordregivers indkøb af Speciallægevikarydelser.

...

1.4 De berettigede institutioner og enheder:

Udbuddet vedrører indkøb af Speciallægevikarydelser til samtlige sygehusenheder/hospitalsenheder og institutioner, herunder selvejende institutioner i Region Sjælland.

...

10.3 Opdeling af kontrakten

Udbuddet er opdelt i 4 delkontrakter, jf. Kontraktbilag 3, som angivet nedenfor.

Delkontrakt	Opgaveområde
1	Somatiske specialer (korttidsvikariater)
2	Somatiske specialer (langtidsvikariater)
3	Psykiatriske specialer (korttidsvikariater)
4	Psykiatriske specialer (langtidsvikariater)

...

10.6 Antal leverandører

Kontrakten, der vil blive indgået på baggrund af dette udbud, agtes indgået med forventeligt 5 leverandører pr. delkontrakt.

Ordregiver agter således at indgå parallelle aftaler på hver delkontrakt med de 5 Tilbudsgivere, der afgiver de 5 bedste tilbud for hver delkontrakt i henhold til tildelingskriteriet, jf. pkt. 13. Samme Tilbudsgiver kan tildeles én, flere eller delkontrakter – eller slet ingen.

...

14 Tildeling af ordrer under rammeaftalen

Når rammeaftalen er tildelt, vil Ordregiver foretage genåbning af konkurrencen (miniudbud) for at afgøre, hvilken leverandør, der tildeles de konkrete ordre hen over kontraktperioden

Efterfølgende ordrer på den enkelte delkontrakt under rammeaftalen vil således blive placeret hos den leverandør, der efter genåbning af konkurrencen, har afgivet det vindende tilbud på grundlag af tildelingskriteriet ”Bedste forhold mellem pris og kvalitet” ...

...”

Af kontrakten, som regionen efter udbuddet indgik med bl.a. Vikarlæger.dk om delaftale 1 - Somatiske specialer, korttidsvikariater, fremgår bl.a.:

”3 Kontraktens omfang

3.1 Omfang

Kontrakten vedrører levering til de i pkt. 1.2 anførte Institutioner af de Ydelser, der fremgår Delaftale 1 - Somatiske specialer (korttidsvikariater) i henhold til Kontraktbilag 2 og Kontraktbilag 3.

Kontrakten er en rammeaftale. En rammeaftale indebærer ikke en konkret, endelig forpligtelse for Kunden til at aftage bestemte mængder på bestemte tidspunkter, men giver Kunden ret til, fra gang til gang, efterhånden som et konkret behov opstår, at foretage indkøb af Ydelser under rammeaftalen. Dette betyder, at de i Kontrakten og udbudsmaterialet anførte mængder vedr. forbrug under rammeaftalen skal betragtes som vejledende, idet den faktiske driftssituation kan give anledning til ændringer. Der er ikke tale om en eksklusiv rammeaftale. Der henvises herudover til pkt. 3.3.

De selvejende institutioner hørende under Region Sjælland har – når et konkret behov opstår herfor – alene ret, men ikke pligt, til at erhverve Ydelser omfattet af Kontrakten til de i Kontraktbilag 3 anførte priser, hos Leverandøren. De selvejende institutioner kan således anvende andre leverandører.

Kunden agter at honorere igangværende ydelser i henhold til tidligere kontrakt vedrørende speciallægevikarer, indtil den pågældende ydelse udløber. Dette er således både gældende for leverandører i henhold til tidligere kontrakt, i starten af kontraktperioden for nærværende Kontrakt samt for Leverandøren i udfasningsperioden af denne Kontrakt. Der henvises herudover til pkt. 4.5.

Kunden har samtidig med indgåelsen af Kontrakten indgået rammeaftaler med 3 andre leverandører om leverancer af en række andre speciallægevikarydelser, som ikke er omfattet af Kontrakten, men som var omfattet af samme udbud.

...

3.3 Tildeling af ordrer

Kunden har samtidig med indgåelsen af Kontrakten indgået parallelle delaftaler med 4 andre leverandører vedrørende de samme Ydelser, som omfattet af Kontrakten. Kunden forbeholder sig ret til at købe Ydelserne hos disse leverandører i overensstemmelse med pkt. 10.2.

Kunden er ikke forpligtet til at aftage et bestemt antal Ydelser i kontraktperioden eller opnå en bestemt omsætning.

...

4 Kontraktperiode og Kontraktens ophør

4.1 Kontraktperiode

Kontrakten træder i kraft den 1. november 2017 og løber i 4 år gældende til og med den 31. oktober 2021.

...”

Region Sjælland har oplyst, at der med virkning fra den 1. februar 2018 blev gennemført en organisatorisk ændring i relation til Kirurgisk Afdeling, NFS. Ændringen indebar, at det lægefaglige ansvar for de kirurgiske patienter på afdelingen, herunder ledelsen af lægerne, blev overtaget af Sjællands Universitetshospital, Køge (herefter ”SUH”). Der var omkring fem faste læger tilknyttet Kirurgisk Afdeling, NFS, og vagterne blev i øvrigt dækket ved brug af forskellige aftaler. Regionen har oplyst, at flere af lægerne ikke havde de nødvendige lægefaglige kompetencer og måtte afskediges, hvorefter der var to fastansatte afdelingslæger tilbage til at dække vagterne på afdelingen. Alle operationslejer ved NFS blev derfor lukket, og patienterne blev henvist til SUH. Opgavefordelingen på de to sygehuse blev herefter ifølge regionen ændret, således at de mindre komplicerede opgaver og operationer skulle udføres på NFS, mens mere komplekse opgaver og operationer blev udført på SUH.

Vikarlæger.dk har oplyst, at regionen – ved Kirurgisk Afdeling, NFS – i starten af rammeaftalen fra 2017 sendte en del opfordringer til at afgive tilbud ved mini-udbud, men de seneste år har Vikarlæger.dk ikke fået henvendelser om træk på rammeaftalen i relation til NFS. Dette skyldes ifølge Vikarlæger.dk, at afdelingen har foretaget indkøb af speciallægeydelser hos et firma, som ikke er omfattet af rammeaftalen.

Af kontrakten indgået den 5. december 2019 mellem regionen og SurgiTeam fremgår bl.a.:

”Dette er kontrakt om lægelig bemanning af kirurgisk afdeling Nykøbing Falster Sygehus med bagvagtsfunktion. Aftalen er gældende for tidsrummet kl. 08.00 torsdag til kl. 08.00 mandag alle uger i året 2020 medmindre anden aftale indgås mellem SurgiTeam og ledende overlæge eller stedfortræder. Aftalen er gældende fra d. 01.01.2020 og til udgangen af

2020 medmindre andet aftales og kan opsiges ved udgangen af måneden med 1 måneds varsel.

Om Lægebemandingen

Læger stillet til rådighed af SurgiTeam er 1. reservelæger eller speciallæger i mave- tarmkirurgi og godkendes enkeltvis af ledende overlæge eller stedfortræder. Der kan efter aftale med ledende overlæge eller stedfortræder indgås aftale om afvigelser fra ovenstående.

...”

Ved kontrakt af 29. december 2020 indgik de samme parter endnu en aftale om lægelig bemanning, hvoraf fremgår bl.a.:

”Dette er kontrakt om lægelig bemanning af kirurgisk afdeling Nykøbing Falster Sygehus med bagvagtsfunktion. Aftalen er gældende 24 timer i døgnet alle ugens dage i januar, februar og marts i året 2021 medmindre anden aftale indgås mellem SurgiTeam og ledende overlæge eller stedfortræder.

Aftalen kan opsiges ved udgangen af måneden med 1 måneds varsel.

Om Lægebemandingen

SurgiTeam leverer 1. reservelæger med relevant kompetence i mave-tarmkirurgi og godkendes enkeltvis af ledende overlæge eller stedfortræder. Der kan efter aftale med ledende overlæge eller stedfortræder indgås aftale om afvigelser fra ovenstående.

...”

Regionen har oplyst, at aftalen af 5. december 2019 med SurgiTeam blev indgået ”med henblik på at sikre den relevante og tilstrækkelige bemanning af Kirurgisk afdeling på Nykøbing Falster Sygehus ud fra den ovenfor omtalte ”nye” organisation mellem Nykøbing og Køge”. Det må efter sammenhængen antages, at der med henvisningen til den nye organisation sigtes til ovennævnte omorganisering i 2018 af opgaverne inden for kirurgien på NFS og SUH.

Klagenævnet har ved mail af 28. april 2021 anmodet regionen om at fremsende ethvert yderligere kontraktbilag, som måtte foreligge vedrørende kontraktforholdet mellem regionen og SurgiTeam, samt alle fakturaer vedrørende lægelig bemanning af Kirurgisk Afdeling, NFS, som er udstedt af SurgiTeam i perioden fra den 1. januar 2020 til den 28. april 2021. Regionen blev endvidere anmodet om at oplyse, om ydelserne vedrørende lægelig bemanning af afdelingen var leveret af SurgiTeam også i tiden efter den 31.

marts 2021. I bekræftende fald blev regionen anmodet om nærmere at redegøre for dette kontraktforhold, herunder for kontraktgrundlaget og varigheden, og om at fremsende ethvert kontraktbilag og enhver faktura herom.

Region Sjælland har i den anledning oplyst, at ydelserne vedrørende lægelig bemanning af Kirurgisk Afdeling, NFS, i tiden efter den 1. marts 2021 er varetaget af SurgiTeam. Regionen har endvidere oplyst, at aftalen af 5. december 2019 er forlænget, og at der ikke foreligger yderligere aftalegrundlag i forbindelse hermed. Regionen fremsendte de fakturaer, som ikke tidligere var fremsendt.

Efter oplysningerne fra regionen er der i henhold til kontrakterne med SurgiTeam faktureret således vedrørende Kirurgisk Afdeling, NFS:

<u>Vedrørende</u>	<u>Beløb</u>
Januar 2020	329.808 kr.
Februar 2020	343.680 kr.
Februar 2020	20.205 kr.
Marts 2020	696.870 kr.
April 2020	678.406 kr.
Maj 2020	769.292 kr.
Juni 2020	753.021 kr.
Juli 2020	792.044 kr.
August 2020	790.703 kr.
September 2020	806.843 kr.
Oktober 2020	813.108 kr.
November 2020	803.710 kr.
December 2020	816.688 kr.
<u>I alt for 2020</u>	<u>8.414.378 kr.</u>
Januar 2021	770.148 kr.
Februar 2021	721.639 kr.
Marts 2021	735.243 kr.
<u>I alt for januar - marts 2021</u>	<u>2.227.030 kr.</u>
<u>I alt for 2020 og januar - marts 2021</u>	<u>10.641.408 kr.</u>

Af regionens Processkrift A af 10. juni 2021 fremgår bl.a.:

”Det bemærkes, at Indklagede har foretaget en ny vurdering af det forventede behov for Kirurgisk Afdelings indkøb af yngre læger som omhandlet i denne sag. De organisationsændringer, der fandt sted i 2020, jf. herved svarskriftet og duplikken, har vist sig at medføre et øget og et mere varigt behov for indkøb af yngre læger til Kirurgisk Afdeling. Grundlaget for vurderingen af udbudspligten på nuværende tidspunkt er således fundamentalt anderledes, end da NFS vurderede denne i forbindelse med den oprindelige kontraktindgåelse med SurgiTeam.

Regionen har på denne baggrund indledt forberedelserne af et udbud af de omhandlede ydelser på vegne af Nykøbing Falster Sygehus. Indtil dette udbud er gennemført, og kontrakt har kunnet indgås, er kontrakten med SurgiTeam imidlertid nødvendig at opretholde for at undgå akut lægemangel, jf. nedenfor afsnit 2.2.”

Parternes anbringender

Ad anmodningen om påbud

Vikarlæger.dk har til støtte for anmodningen om påbud anført, at Region Sjælland forsøger at undgå et ansvar forbundet med indkøb i strid med udbudsloven, idet regionen nægter at fremlægge oplysninger om gennemførte indkøb af lægevikarydelser de sidste 4 år.

Vikarlæger.dk har ved aktindsigt fået oplysninger om en enkelt kontrakt mellem Region Sjælland og SurgiTeam, men har mistanke om, at regionen har indgået flere tilsvarende aftaler uden udbud.

Region Sjælland kunne have oplyst, at der ikke er indgået andre aftaler, men nægter at fremlægge oplysningerne med en undskyldning om, at oplysningerne ikke findes i det centrale økonomistyringssystem.

Det er ikke afgørende, om de relevante oplysninger findes i Region Sjællands centrale økonomistyringssystem eller ej, da oplysningerne kan indhentes af regionen fra de enkelte sygehuse.

Regionens modvilje er ikke saglig begrundet, men skyldes risikoen for en økonomisk sanktion, hvilket er i strid med principperne for klagesystemet.

Region Sjælland har anført, at oplysningerne ikke foreligger centralt, og anmodningen kan derfor ikke imødekommes i videre udstrækning end sket.

Anmodningen har ingen konkret sammenhæng med denne sag. Lov om Klagenævnet for Udbud § 11 indeholder ikke hjemmel til og har ikke til formål at blive anvendt til at afdække et eventuelt klagegrundlag. Bestemmelsen giver klagenævnet mulighed for at indhente oplysninger til brug for selve klagesagen vedrørende forhold, som parterne allerede har konkretiseret og identificeret.

Der er tale om et forsøg på at implementere aktindsigtsprocedurer i klagesager og kombinere dette med officialmaksimen og fremfindning af et eventuelt klagegrundlag. Dette er imidlertid ikke omfattet af eller hjemlet i klagenævnenslovens § 11. Interessen for at afdække oplysninger som grundlag for en eventuel klagesag må derimod varetages ved brug af retten til aktindsigt i henhold til offentlighedsloven.

Klagenævnenslovens §§ 11 og 21 indeholder i øvrigt ikke hjemmel til at udstede ”påbud” endsige til at ”sanktionere” manglende overholdelse, som Vikarlæger.dk anmoder om.

Ad afvisningspåstanden

Region Sjælland har principalt gjort gældende, at Vikarlæger.dk ikke har retlig interesse i sagen og dermed ikke er klageberettiget, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 6, stk. 1, nr. 1.

Baggrunden for de nedlagte påstande er, at en række opgaver, som er blevet tildelt SurgiTeam, ifølge Vikarlæger.dk kunne og/eller skulle have være tildelt Vikarlæger.dk i henhold til rammeaftalen fra 2017. Rammeaftalen er dog ikke eksklusiv, og de rekvirerede ydelser er ikke omfattet af rammeaftalen. Regionen hverken skulle eller burde have anvendt rammeaftalen til de indkøb, som kontrakten med SurgiTeam, der angik yngre læger, skulle dække. Regionen opnåede en væsentlig ressourcebesparelse ved at rekvirere lægerne fra SurgiTeam også som følge af, at SurgiTeam overtog ansvaret for vagtplanlægningen. Vikarlæger.dk har derfor ikke retlig interesse i klagen.

Vikarlæger.dk har gjort gældende, at virksomheden har retlig interesse, uanset om kontrakten mellem Region Sjælland og SurgiTeam vedrører speciallæger, da klagen angår ulovlig direkte tildeling af en kontrakt om lægevikarydelser.

Kontrakten mellem regionen og SurgiTeam vedrører således lægevikarer, som Vikarlæger.dk kunne have leveret, og det, Region Sjælland har anført, kan derfor ikke føre til afvisning af klagen.

Der påhviler Region Sjælland en meget tung bevisbyrde for, at en kontrakt, der eksplicit nævner indkøb af speciallæger, reelt ikke vedrører speciallæger. Cirka halvdelen af de leverede læger er ifølge oplysninger, som Vikarlæger.dk har modtaget ved aktindsigt, speciallæger.

Ad påstand 1

Vikarlæger.dk har gjort gældende, at Region Sjælland har overtrådt udbudslovens afsnit III ved at indgå kontrakten med SurgiTeam uden udbud.

Region Sjælland har de seneste år ikke anvendt den gældende rammeaftale, som først udløber den 31. oktober 2021, men har i stedet foretaget en direkte tildeling til fordel for SurgiTeam med henblik på at købe ind uden for rammeaftalen.

Værdien af kontrakten med SurgiTeam er langt over tærskelværdien for udbud, jf. udbudsloven § 7. Det er desuden ikke de enkelte sygehuse, der er ordregiver, men regionen, hvis hovedopgave er drift og udvikling af sygehuse. Det fremgår af regionens organisationsdiagram, at indkøbsfunktion er organiseret som et tværgående center, der omfatter alle sygehuse, hvilket betyder, at regionen fra centralt hold foretager alle indkøb på vegne af de enkelte sygehuse. Der er flere eksempler på, at Region Sjælland fra centralt hold foretager indkøb til et enkelt eller enkelte sygehuse, herunder et igangværende udbud om vikarlæger til skadesklinikker i Næstved og Slagelse, hvor regionen er ordregiver, uanset de udbudte ydelser kun skal leveres til klinikkerne i de to byer.

Efter udbudslovens § 31, stk. 1 og 2, er udgangspunktet, at det er den samlede værdi af alle decentrale enheders indkøb, der skal tages hensyn til. Værdien af en decentral enheds indkøb kan i visse tilfælde opgøres isoleret, men dette

forudsætter efter lovens § 31, stk. 3, at enheden selv står for gennemførelse af udbuddet, at enheden har et selvstændigt budget for udbuddet, som den råder over, og at enheden ikke benytter en indkøbsaftale, der er indgået af ordregiveren.

Ingen af disse betingelser er opfyldt i relation til de enkelte sygehuse i regionen, idet indkøb varetages af regionens centrale indkøbsfunktion. De enkelte sygehuse foretager endvidere ikke selvstændige udbud, men benytter sig af indkøbsaftaler indgået af regionen som ordregivende myndighed. Det følger heraf, at regionens indkøb af speciallægeydelse og andre lægevikarydelser skal vurderes som ét samlet indkøb i relation til opgørelsen af, om værdien overstiger tærskelværdien i udbudsloven. Dette gælder, selvom det enkelte sygehus beslutter, i hvilket omfang der anvendes lægevikarer.

Kontrakten med SurgiTeam vedrørende levering af speciallæger og andre lægevikarer har indtil nu en værdi på over 11 mio. kr., og klagenævnet skal på grundlag af denne værdi tage stilling til, om kontrakten lovligt er tildelt direkte og uden profylaksebekendtgørelse.

I henhold til udbudslovens § 30, stk. 1, skal Region Sjælland foretage et sagligt skøn over kontraktens værdi baseret på samtlige betalinger i henhold til kontrakten. Når det efterfølgende kan konstateres, at den faktiske betaling i henhold til kontrakten væsentligt overstiger tærskelværdien, påhviler der regionen en særdeles tung bevisbyrde for, at det ikke inden kontraktens indgåelse var muligt at forudse, at værdien oversteg tærskelværdien. Regionen har ikke fremlagt nogen form for dokumentation for, at der faktisk blev foretaget en vurdering af kontraktens værdi. Det anførte regnestykke er en efterrationalisering udarbejdet til brug for klagesagen i modsætning til en vurdering foretaget af regionen inden kontraktens indgåelse. Desuden har det stået klart allerede i starten af kontraktperioden, at det faktiske behov ville overstige tærskelværdien.

Regionen har desuden ikke foretaget nogen form for procedure efter udbudslovens afsnit V i form af en markedsafdækning, indhentet tilbud fra flere forskellige tilbudsgivere eller foretaget en annoncering af indkøbet i henhold til udbudslovens § 193. I stedet har regionen uden videre tildelt kontrakten til SurgiTeam. Regionen har således ikke løftet sin bevisbyrde for, at der blev foretaget en saglig vurdering af kontraktens værdi, og at udbudsloven derfor

er overholdt, uanset kontraktens faktiske værdi viste sig i betydelig grad at overstige tærskelværdien.

Region Sjælland har gjort gældende, at regionen ikke har handlet i strid med de udbudsretlige regler i forbindelse med kontraktindgåelsen med SurgiTeam, og at kontrakten ikke var udbudspligtig.

Indkøb af vikarlæger falder ind under udbudslovens afsnit III, light-regimet, og der gælder en tærskelværdi på 5.591.325 kr. (2021-niveau), jf. udbudslovens § 7. Aftalen blev indgået med henblik på levering af en vikarlæge til fire dage om ugen gennem hele 2020 for tidsrummet kl. 08.00 torsdag til kl. 08.00 mandag, hvor hver vagt var på 24 timer, og dertil blev lagt et tillæg på 2 timer til vagtoverlevering. Der skulle alene leveres én vikarlæge ad gangen, og der ville således ikke blive rekvireret flere vikarlæger til at arbejde samtidigt. Det forventede indkøbsbehov, som aftalen skulle dække, kunne derfor opgøres til samlet set langt under den gældende tærskelværdi. Der blev herved foretaget et fuldt ud sagligt skøn af værdien på grundlag af det samlede estimerede beløb, der forventeligt skulle betales, jf. udbudslovens § 30, stk. 1. Såfremt forudsætningerne for timeforbrug og normering af læger samt bemanning af vagter med læger fra SurgiTeam havde kunnet fastholdes til det omfang, der var på tidspunktet for aftalens indgåelse, ville forudsætningerne have været korrekte, og forbruget af lægevikarer ville have kunnet holde sig under tærskelværdien. Af regionens oversigt over indkøbene fremgår, at forbruget i de indledende måneder var på ca. 350.000 kr. Hvis dette var fortsat igennem perioden som oprindeligt forudsat, ville det have medført et samlet indkøb hos SurgiTeam på i alt 5.250.000 kr.

Da der efter kontraktens karakter desuden ikke var klar grænseoverskridende interesse, kunne den indgås uden udbud i henhold til udbudslovens regler i afsnit V. Dette indebærer pligt til at sikre, at indkøbet sker på markedsmæssige vilkår, og pligt til at sikre overholdelse af de forvaltningsretlige principper, jf. udbudslovens § 193. Vurderingen af udbudspligten skal ske på tidspunktet for indgåelsen af kontrakten, dvs. primo december 2019. De ændringer, der undervejs opstod behov for, var ikke påregnelige for regionen og hverken kunne eller skulle dermed have været inddraget ved den oprindelige vurdering. Det faktiske træk på aftalen med SurgiTeam er således ikke afgørende for vurderingen af udbudspligten.

Region Sjælland har bestridt, at den centrale indkøbsenhed i regionen medfører, at ansvaret for ethvert indkøb, der foretages af enhver enhed inden for Region Sjælland, uanset anskaffelsens art og omfang, ligger centralt hos regionen. At regionen har et "tværgående center" vedrørende "Indkøb, Produktion og Logistik", indebærer således ikke, at ethvert indkøb inden for regionen foretages af denne fra centralt hold. Regionens organisationsdiagram er blot udtryk for, at regionens afdeling for Koncern Indkøb som en central enhed bistår de decentrale enheder inden for regionen med at gennemføre deres konkrete indkøb. Mandatet til at træffe beslutning om indkøb og ansvaret for at indgå aftale om og betale for indgåede aftaler er således placeret hos de decentrale enheder. Det er også det, som Region Sjællands udbud af vikarlæger til skadesklinikker i Næstved og Slagelse er udtryk for. Værdien af det pågældende udbud har været estimeret til 45.000.000 kr., hvorfor den udbudte kontrakt var udbudspligtig.

Kompetencerne og beføjelserne til indkøb af vikarlæger ligger således hos de enkelte sygehuse og/eller sygehusafdelinger i regionen. Derfor er det ledelsen på sygehusene og afdelingerne, der endeligt vurderer, hvorvidt der skal rekvireres vikarlæger til de enkelte sygehuse og afdelinger. Ledelsen har også det lægelige/sundhedsfaglige ansvar for at sikre, at der på den enkelte institution og på de enkelte afdelinger er den sundhedsfagligt relevante og nødvendige lægelige bemanning til løsning af opgaverne.

Ad påstand 2 - 3

Vikarlæger.dk har gjort gældende, at klagenævnet skal erklære den direkte tildelte kontrakt for uden virkning, idet den direkte tildeling er i strid med udbudsloven, og idet regionen ikke har offentliggjort en bekendtgørelse om, at den agter at indgå kontrakten med SurgiTeam, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 4, stk. 1, nr. 1, og § 17, stk. 1, nr. 1.

Klagenævnet skal endvidere pålægge regionen en økonomisk sanktion opgjort på grundlag af værdien af de allerede leverede ydelser i henhold til den ulovlige kontrakt mellem regionen og SurgiTeam.

Region Sjælland har gjort gældende, at der ikke er grundlag for at erklære kontrakten mellem regionen og SurgiTeam for uden virkning eller pålægge regionen en økonomisk sanktion, jf. det anførte ad påstand 1.

Regionen har subsidiært gjort gældende, at kontrakten ikke bør erklæres for uden virkning, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 17, stk. 3, men at denne bør opretholdes, da væsentlige hensyn til almenhedens interesser gør det nødvendigt.

Regionen har nærmere anført, at der uden kontrakten med SurgiTeam vil kunne opstå en alvorlig og akut mangel på forsvarlig lægedækning på Kirurgisk Afdeling, NFS. Kirurgisk Afdeling, SUH, har siden februar 2018 haft det lægelige ansvar for Kirurgisk Afdeling på NFS. Det viste sig ikke at være muligt at rekruttere læger med de rette kompetencer til at varetage bagvagtsfunktionen på NFS. I 2018 og 2019 forsøgte man at dække de kirurgiske bagvagtsfunktioner på NFS med bagvagter fra SUH. Dette viste sig imidlertid at have en så udtalt negativ indvirkning på arbejdsmiljøet og på rekrutteringen til SUH, at løsningen ikke var anvendelig. Vikarlægedækning blev derfor vurderet som eneste mulighed for at sikre en forsvarlig dækning af de kirurgiske funktioner på NFS. Det er SUH's vurdering, at det ikke er muligt at sikre en forsvarlig vagtdækning af den kirurgiske funktion uden den nuværende adgang til vikardækning. Dette skyldes navnlig, at der ikke lokalt findes et tilstrækkeligt antal læger med de nødvendige kompetencer, og at det heller ikke har vist sig muligt at rekruttere et tilstrækkeligt antal læger med bopæl længere mod nord, idet disse læger fravælger at arbejde på NFS, da afstanden er længere til NFS end til SUH i Køge. Den nuværende ordning med vikardækning har vist sig at være holdbar og stabil og har sikret den nødvendige robusthed i dækningen af de kirurgiske funktioner på NFS. Selv en kortere periode uden vikardækning af vagtfunktionen vil betyde, at den kirurgiske funktion ikke kan opretholdes. Et fravær af kirurgisk bagvagtskompetence vil således betyde, at det ikke vil være muligt at opretholde NFS som akutsygehus med kirurgiske funktioner.

Betingelserne i klagenævnslovens § 17, stk. 3, er derfor opfyldt, jf. også klagenævnets kendelse af 11. oktober 2019, Kinnarps A/S mod Region Hovedstaden.

Hvis kontrakten opretholdes i medfør af lov om Klagenævnet for Udbud § 17, stk. 3, kan klagenævnet som udgangspunkt pålægge Region Sjælland en økonomisk sanktion vedrørende den del af kontrakten, der opretholdes, jf. klagenævnslovens § 18, stk. 2, nr. 2. En økonomisk sanktion bør dog bortfalde, idet Region Sjælland utvivlsomt var beføjet til at indgå en aftale med SurgiTeam og rekruttere lægevikarer i et omfang på op til 5.591.325 kr.

ekskl. moms. Regionen udøvede et sagligt skøn ved aftaleindgåelsen, der lå inden for denne økonomisk ramme. Overskridelsen af regionens berettigelse til at indgå aftalen med SurgiTeam beror udelukkende på, at det på grund af uforudsete omstændigheder i kontraktens løbetid blev nødvendigt at rekruttere læger i et større omfang end oprindeligt forudsat, og regionen har været nødsaget til at opretholde aftalen og rekrutteringen af læger hos SurgiTeam som sket. Der foreligger dermed undskyldelige omstændigheder i sagen, som indebærer, at den økonomiske sanktion bør frafalde eller i det mindste reduceres skønsmæssigt.

Mest subsidiært gøres det gældende, at den økonomiske sanktion maksimalt skal opgøres ud fra 40 % af aftalens værdi og som 4% heraf, jf. forarbejderne til § 19.

Der kan endvidere højst pålægges en økonomisk sanktion for en skønsmæssigt fastsat andel af kontrakten, der overstiger en værdi på 5.591.325 kr. ekskl. moms. Med en opgjort samlet kontraktsum for samarbejdet mellem regionen og SurgiTeam på 10.641.403 kr. ekskl. moms, kan der dermed maksimalt blive tale om at opgøre en økonomisk sanktion beregnet ud fra en kontraktsum på 5.000.000 kr. Dermed vil opgørelsen skulle ske ud fra, at maksimalt halvdelen af kontrakten bringes til ophør, og dermed opretholdes kontrakten indenfor et interval af 25-50%. Det indebærer, at der i medfør af forarbejderne til klagenævnsloven alene kan blive tale om en økonomisk sanktion for 40% af aftalens værdi. Den samlede økonomiske sanktion, der kan pålægges, udgør derfor maksimalt 167.382,45 kr.

Retsgrundlaget

Udbudslovens § 29 og § 30 lyder således:

”§ 29. Værdien af en kontrakt er den anslåede værdi på tidspunktet for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen. Afsendes der ikke en udbudsbekendtgørelse, beregnes værdien på tidspunktet, hvor ordregiveren indleder udbudsproceduren.

§ 30. En ordregiver skal anslå værdien af en kontrakt på grundlag af det samlede beløb, der efter ordregiverens skøn skal betales til leverandøren for gennemførelsen af den udbudte kontrakt. Ordregiveren skal medregne enhver form for optioner, herunder eventuelle forlængelser af kontrakten, præmier eller betalinger til ansøgere eller tilbudsgivere, som fastsættes i udbudsmaterialet. Værdien opgøres eksklusiv moms.

Stk. 2. En kontrakt må ikke opdeles med det resultat, at udbuddet udelukkes fra lovens anvendelsesområde, medmindre det er objektivt begrundet. Metoden til beregning af den anslåede værdi af kontrakten må ikke fastlægges med henblik på at udelukke udbuddet fra lovens anvendelsesområde.”

I lovforarbejderne til § 29 og § 30 står der:

”Til § 29

Det gældende direktivs artikel 9, stk. 2, fastlægger, at den anslåede værdi for kontrakter skal være gældende på tidspunktet for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen eller, såfremt der ikke kræves en sådan bekendtgørelse, på det tidspunkt, hvor den ordregivende myndighed indleder tildelingsproceduren.

§ 29 gennemfører direktivets artikel 5, stk. 4, og er en videreførelse af gældende ret.

Det fastslås i bestemmelsen, at en ordregiver, til brug for vurderingen af om en kontrakt eller projektkonkurrence ligger over eller under de gældende, skal anslå, hvilken værdi kontrakten eller projektkonkurrencen vil have på tidspunktet for udsendelsen af udbudsbekendtgørelsen. Udsendes der ikke en udbudsbekendtgørelse, er det afgørende tidspunkt det tidspunkt, hvor ordregiveren indleder udbudsproceduren.

Til § 30

Det gældende direktivs artikel 9, stk. 1 og 3, fastslår, at den anslåede værdi af en kontrakt beregnes på grundlag af det samlede beløb eksklusive moms, som ordregiveren anslået kan komme til at betale, og at en kontrakt ikke må opdeles med henblik på at udelukke den fra direktivets anvendelsesområde.

§ 30 gennemfører direktivets artikel 5, stk. 1 og 3, og er en videreførelse af gældende ret.

Det fastslås i bestemmelsens stk. 1, at en ordregiver skal anslå værdien af en kontrakt eller projektkonkurrence på grundlag af det samlede beløb, der efter ordregiverens skøn skal betales. Ordregiveren skal medregne enhver form for optioner, eventuelle forlængelser af kontrakten, præmier eller betalinger til ansøgere eller tilbudsgivere, som fastsættes i udbudsmaterialet. Værdien opgøres eksklusive moms.

Bestemmelsen indebærer, at ordregiveren skal foretage et sagligt skøn ved beregning af den anslåede værdi.

For at foretage en saglig forhåndsvurdering kan ordregiveren f.eks. fremskaffe oplysninger om markedets generelle prisniveau for indkøbet ved at anvende rådgivere med branchekendskab, indhente prisoplysninger hos økonomiske aktører m.v., jf. § 39. Eventuelle historiske oplysninger kan også indgå i oplysningsgrundlaget, men vil sjældent kunne stå alene. Ordregiveren skal i den anslåede værdi også medtage betalinger fra tredjemand.

Det er ordregiverens eget ansvar at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for sit skøn.

Hvis ordregiveren på et fyldestgørende oplysningsgrundlag har foretaget et velafvejte skøn over indkøbets værdi, og fører dette skøn til, at den relevante tærskelværdi ikke er oversteget, kan ordregiveren lovligt undlade et udbud efter afsnit II om offentlige indkøb over tærskelværdien.

Det fastslås i bestemmelsen som nævnt, at ordregiveren skal medregne enhver form for option, evt. forlængelser, præmier eller til betalinger til ansøgere eller tilbudsgivere. En option kan f.eks. angå kontraktens løbetid dvs. en evt. forlængelse af kontrakten eller angå kontraktens omfang i kvantitativ eller kvalitativ henseende. En option skal altid medregnes, også selvom det er usandsynligt, at det vil blive udnyttet. Præmier eller betalinger til ansøgere eller tilbudsgivere skal også medregnes. F.eks. skal betalinger i form af vederlag for deres indsats under udbudsproceduren konkurrencepræget dialog medregnes.

Ordregiveren skal ved beregningen af værdien som udgangspunkt tage hensyn til hele myndighedens forbrug af det pågældende indkøb. Dvs. indkøb, der foretages af forvaltninger og andre institutioner, som hører under myndigheden, skal som udgangspunkt medregnes.

I § 31 er fastsat særlige regler om den situation, hvor decentrale enheder er ansvarlige for deres egne indkøb.

Det fastsættes i bestemmelsens stk. 2, at ordregiveren ikke må vælge en beregningsmetode, der har til formål at udelukke kontrakten fra udbudslovens anvendelsesområde.

Bestemmelsen indebærer, at et udbud ikke må opdeles med henblik på at udelukke udbuddet fra lovens anvendelsesområde. Det indebærer, at en ordregiver for eksempel ikke må opdele og udbyde en kontrakt i mindre delkontrakter med det formål at omgå udbudsreglerne. Opdeling af en

kontrakt eller et projekt i mindre dele skal være sagligt begrundet og medfører ikke nødvendigvis, at delkontrakterne skal beregnes selvstændigt.”

Klagenævnet udtaler:

Klageberettigelse

Sagen angår, om regionen har handlet i strid med udbudslovens afsnit III, jf. § 7, ved uden forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse og på grundlag af en direkte tildeling at indgå kontrakt med SurgiTeam ApS om levering af lægevikarer fra den 1. januar 2020, selvom værdien af kontrakten angiveligt klart overstiger tærskelværdien for udbud i § 7.

Region Sjælland har påstået afvisning og har anført, at Vikarlæger.dk A/S ikke har retlig interesse i at klage.

Klagenævnet lægger til grund, at Vikarlæger.dk A/S er en af flere leverandører tilknyttet den rammeaftale om levering af lægevikarer, som regionen udbød i 2017. Det må på det foreliggende grundlag også antages, at Vikarlæger.dk A/S kunne have leveret de ydelser, som regionen indgik kontrakt med SurgiTeam ApS om.

Det er på denne baggrund og efter de øvrige oplysninger i sagen klagenævnets vurdering, at Vikarlæger.dk A/S har retlig interesse i at indgive klage, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 6, stk. 1, nr. 1. Det ændrer ikke herved, at Vikarlæger.dk A/S ikke er leverandør på delaftale 2 om langtidsvikariater under rammeaftalen fra 2017, eller om lægevikarydelserne i henhold til rammeaftalen og den direkte tildelte kontrakt ikke måtte være fuldt ud identiske.

Påstanden om afvisning af klagen tages derfor ikke til følge.

Anmodning om pålæg til Region Sjælland

Vikarlæger.dk A/S har anmodet klagenævnet om at pålægge Region Sjælland at fremlægge en række oplysninger om indkøb af lægevikarydelser.

Klagenævnet har til brug for behandlingen af sagen og som nævnt ovenfor pålagt regionen at fremlægge visse oplysninger, der knytter sig direkte til de nedlagte påstande.

De oplysninger, som Vikarlæger.dk A/S herudover har ønsket bistand fra klagenævnet til at få inddraget i sagen, angår ikke de nedlagte påstande på en sådan måde, at klagenævnet har fundet det nødvendigt at indhente de pågældende oplysninger for at kunne behandle påstandene.

Anmodningen fra Vikarlæger.dk A/S om indhentelse af yderligere oplysninger, herunder ved pålæg til regionen, tages derfor ikke til følge.

Påstand 1

Kontraktens værdi

Klagenævnet lægger til grund, at den første aftale med SurgiTeam ApS blev indgået den 5. december 2019 som en 1-årig aftale med ikrafttræden den 1. januar 2020. Den 29. december 2020 blev der indgået en tilsvarende aftale med SurgiTeam ApS for perioden fra januar til og med marts 2021. Kontrakterne kunne opsiges med 1 måneds varsel. Region Sjælland har oplyst, at ydelserne vedrørende lægelig bemanning af Kirurgisk Afdeling, NFS, i tiden efter den 31. marts 2021 er varetaget af SurgiTeam ApS, idet regionen har oplyst, at aftalen af 5. december 2019 er forlænget. Regionen har oplyst, at der ikke foreligger yderligere aftalegrundlag i forbindelse hermed. Det lægges til grund, at den aktuelt igangværende aftale er uden udløbsdato og således gælder indtil opsigelse, og at opsigelsesvarslet på 1 måned er uændret. Aftalerne, der alle er tildelt uden udbud og uden offentliggørelse af en profylaksebekendtgørelse, må efter oplysningerne i sagen anses for ét samlet kontraktforhold (herefter benævnt ”kontrakten”).

Spørgsmålet er, om kontrakten skulle have været udbudt efter udbudslovens afsnit III som følge af tærskelværdien i udbudslovens § 7.

En ordregiver skal ved vurderingen af, om kontraktens værdi må antages mindst at svare til den udbudsretlige tærskelværdi, foretage et sagligt skøn og herved foretage de undersøgelser, der er nødvendige og tilstrækkelige for udøvelsen af det saglige skøn, jf. udbudslovens § 30, lovforarbejderne hertil og bl.a. klagenævnets kendelse af 27. juli 2009, Alfa Laval Nordic A/S mod Odense Vandselskab A/S. Ordregiveren bør sørge for at sikre dokumentation for det saglige skøn og de undersøgelser, der er foretaget i den forbindelse.

Som også anført i klagenævnets kendelse af 27. juli 2009 følger det af karakteren af ordregiverens skøn og af hensynet til udbudsreglernes effektivitet, at ordregiveren ved skønnet over kontraktens værdi skal foretage en forsigtig vurdering. Det medfører, at en ikke ubetydelig grad af usikkerhed med hensyn til, om kontraktens værdi er mindst den samme som en tærskelværdi, som udgangspunkt skal medføre, at kontrakten udbydes.

Begge de skriftlige aftaler med SurgiTeam ApS omfatter efter ordlyden ”lægelig bemanding af kirurgisk afdeling Nykøbing Falster Sygehus med bagvagsfunktion”. Af aftalen af 5. december 2019 fremgår, at ”Læger stillet til rådighed af SurgiTeam er 1. reservelæger eller speciallæger i mave- tarmkirurgi”. Af aftalen af 29. december 2020 fremgår, at ”SurgiTeam leverer 1. reservelæger med relevant kompetence i mave- tarmkirurgi”. Af begge aftaler fremgår også, at lægerne godkendes enkeltvis af ledende overlæge eller stedfortræder, men også at dette kan fraviges ved aftale.

Af oplysningerne om de foretagne indkøb fremgår, at ydelserne leveret af SurgiTeam ApS i hele 2020 og januar - marts 2021 har haft en samlet værdi på godt 10,6 mio. kr.

Omfanget af de indkøbte ydelser, herunder stigningen i indkøbene, medførte, at der i hvert fald allerede i forbindelse med faktureringen i april 2020 for de første tre måneder af kontraktens løbetid (januar - marts 2020) forelå en væsentlig risiko for overskridelse af tærskelværdien i kontraktens løbetid, idet der alene vedrørende marts 2020 blev faktureret for 696.870 kr. Tærskelværdien blev overskredet allerede med faktureringen i oktober 2020. Herefter fortsatte indkøbene på et tilsvarende økonomisk niveau. Regionen har nu taget skridt til at iværksætte et udbud.

Region Sjælland har bl.a. oplyst, at indkøbene hos SurgiTeam ApS blev foretaget ”med henblik på at sikre den relevante og tilstrækkelige bemanding af Kirurgisk afdeling på Nykøbing Falster Sygehus ud fra den ... nye organisation mellem Nykøbing og Køge”.

Regionen har under behandlingen af sagen i klagenævnet redegjort for forventningerne til indkøbsbehovet, men regionen har ikke herudover redegjort for og dokumenteret, hvorledes værdien af indkøbet er blevet vurderet.

Klagenævnet finder, at regionen ikke har løftet bevisbyrden for, at der var grundlag for at undlade at foretage udbud. Klagenævnet har herved foretaget en samlet vurdering af det, der er oplyst om grundlaget for det udøvede skøn over værdien, og har sammenholdt dette med forløbet af kontraktforholdet, herunder indkøbenes udvikling, omfang og værdi og sagens øvrige omstændigheder.

Klagenævnet har lagt vægt på, at der er tale om indkøb af lægevikarydelser over en periode på indtil videre 18 måneder på baggrund af skriftlige aftaler med et kort, gensidigt opsigelsesvarsel på en måned, at indkøbene efter kort tid var klart stigende og således allerede lå på et væsentligt højere niveau fra og med faktureringen i april 2020, og at forholdene ved og skønnet i forbindelse med den første kontraktindgåelse i december 2019 ikke er nærmere dokumenteret. At der viste sig behov for at rekvirere vikarlæger til mere end fire dagen om ugen, taler under de foreliggende omstændigheder ikke imod udbudspligt.

Klagenævnet finder på denne baggrund, at kontrakten skulle have været udbudt efter udbudslovens afsnit III, og at der skulle have været indrykket en udbudsbekendtgørelse. Det ændrer ikke herved, om kontrakten til dels har været anvendt anderledes end anført i aftaledokumenterne.

Det, Region Sjælland har anført, dels om omorganisering af opgaverne inden for kirurgien i 2018, dels om decentral ledelse på regionens sygehuse og hospitaler, kan heller ikke føre til en anden vurdering. Det samme gælder regionens anbringender vedrørende udbudslovens § 31, herunder at sygehuset skulle være ansvarlig for kontrakterne som en decentral enhed under regionen, allerede fordi det ved denne kendelse er slået fast, at den direkte tildelte kontrakt under hensyn til værdien skulle have været udbudt.

Påstand 1 tages til følge som nedenfor bestemt.

Påstand 2 - 3

Region Sjælland har ikke offentliggjort en bekendtgørelse i overensstemmelse med lov om Klagenævnet for Udbud § 4 om den direkte tildelte kontrakt, og kontrakten (kontraktforholdet) skal derfor erklæres for uden virkning, jf. lovens § 17, stk. 1, nr. 1. Som følge heraf og under hensyn til ydelsernes karakter erklærer klagenævnet kontrakten for uden virkning fra den 1.

december 2021. Herved er der således også taget højde for de hensyn, som regionen har anført til støtte for, at kontrakten undtagelsesvis ikke erklæres for uden virkning, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 17, stk. 3.

Der skal herefter fastsættes en alternativ sanktion vedrørende den periode, kontrakten har været i kraft, jf. lovens § 18, stk. 2.

På den anførte baggrund og henset til overtrædelsens karakter fastsættes den økonomiske sanktion til 700.000 kr., jf. forarbejderne til lovens § 19, stk. 1-3. Klagenævnet har lagt vægt på kontraktens indhold, værdien af de leverede ydelser og på, at kontrakten erklæres for uden virkning fra den 1. december 2021. Det, regionen har anført, giver ikke grundlag for at nedsætte sanktionen yderligere.

Påstand 2 - 3 tages derfor til følge som nedenfor bestemt.

Den økonomiske sanktion skal indbetales til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, jf. § 19, stk. 4.

Herefter bestemmes:

Anmodningen fra Vikarlæger.dk A/S om at pålægge Region Sjælland at fremlægge yderligere oplysninger om regionens gennemførte indkøb af lægevikarydelser tages ikke til følge.

Region Sjælland har handlet i strid med udbudslovens afsnit III, jf. udbudslovens § 7, ved ikke at have udbudt den direkte tildelte kontrakt med SurgiTeam ApS om indkøb af lægelig bemanning af kirurgisk afdeling Nykøbing Falster Sygehus med bagvagtsfunktion efter udbudslovens afsnit III.

Klagenævnet erklærer kontrakten med SurgiTeam ApS af 5. december 2019 med tilhørende forlængelser om levering af lægelig bemanning af kirurgisk afdeling Nykøbing Falster Sygehus med bagvagtsfunktion for uden virkning fra den 1. december 2021.

Region Sjælland skal indbetale en økonomisk sanktion på 700.000 kr. til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Beløbet skal betales inden 8 uger fra afsigelse af denne kendelse.

Region Sjælland skal i sagsomkostninger til Vikarlæger.dk A/S betale 45.000 kr., der betales inden 14 dage efter modtagelsen af denne kendelse.

Klagegebyret tilbagebetales.

Michael Ellehauge

Genpartens rigtighed bekræftes.

Maiken Nielsen
specialkonsulent